

การศึกษากระบวนการเข้าสู่กลุ่มอาชีพเสริมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลลาดชะโด
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กนกกร เวทการ

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารทั่วไป

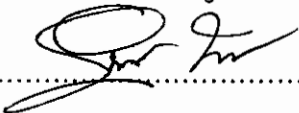
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2556

ลิขสิทธิ์นี้เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

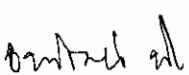
อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษและคณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ ได้พิจารณาปัญหาพิเศษของ กนกกร เวทการ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

(อาจารย์อุษณกร ทาวะรัมย์)

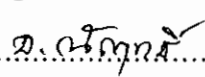
คณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ

 ประธานกรรมการ

(ดร.ธนวัฒน์ พิมพ์จินดา)

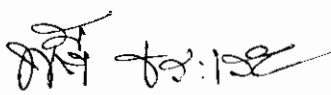
 กรรมการ

(อาจารย์กฤษฎา นันทเพ็ชร)

 กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์เอกลักษณ์ นัตถฤทธิ์)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา

 คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พญนีย์ ธาระเสนา)

วันที่ 12 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาจาก อาจารย์อุษณกร ทาวะรัมย์ อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์เอกลักษณ์ ฉัตรฤทธิ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ขอขอบพระคุณนายก เทศบาลตำบลลาดชะโด, รองนายกเทศบาลตำบลลาดชะโด, กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ประกอบ อาชีพเสริมทั้ง 2 กลุ่มอาชีพในชุมชนเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอผักไห่ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ ให้คำแนะนำต่าง ๆ รวมทั้ง ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

ขอขอบพระคุณพี่ ๆ เพื่อนร่วมงานที่วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจทุกท่าน ตลอดจน คณาจารย์ที่เคารพทุกท่านที่คอยให้ข้อคิด แนวทางในการทำวิจัย สำหรับกำลังใจ และคำแนะนำที่ดี ตลอดมา

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ สาขาวิชาการบริหารทั่วไป รุ่นที่ 12 ศูนย์การศึกษาศรีนครินทร์ สำหรับมิตรภาพที่ดีเสมอมา รวมไปถึงเจ้าหน้าที่ศูนย์ทุกท่าน

ท้ายสุดนี้ ขอขอบพระคุณ ครอบครัวเวทการซึ่งเป็นผู้มีพระคุณยิ่ง และญาติพี่น้องทุกคน สำหรับความรัก และกำลังใจสำคัญในการทำวิจัย ให้สำเร็จจนทุกวันนี้

กนกกร เวทการ

54930386: สาขาวิชา: การบริหารทั่วไป; รป.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: กระบวนการ/ อาชีพเสริม/ พัฒนา

กนกอร เวทการ: การศึกษากระบวนการเข้าสู่กลุ่มอาชีพเสริมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลชะโด อำเภอฟักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (A STUDY OF PROCESS TO JOIN IN PART TIME JOB GROUP OF PEOPLE IN LARD CHADOW SUB-DISTRICT MUNICIPALITY, PHAK HAI DISTRICT, PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE).
 อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษ: อุษณากร ทาวะรัมย์, 114 หน้า. ปี 2556.

การวิจัย “การศึกษากระบวนการเข้าสู่กลุ่มอาชีพเสริมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลชะโด อำเภอฟักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษากระบวนการเข้าสู่กลุ่มอาชีพเสริม เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มอาชีพเสริม รวมไปถึงแนวทางในการพัฒนา กลุ่มอาชีพเสริม โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม จากผู้ประกอบอาชีพเสริม 2 กลุ่มอาชีพ จำนวน 10 คน และเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำชุมชน จำนวน 6 คน

ผลจากการศึกษา พบว่า การศึกษากระบวนการเข้าสู่อาชีพเสริมพบว่า ประชาชนในชุมชนประกอบอาชีพหลักคือการทำนา การทำประมง การค้าขายและการประกอบอาชีพเสริมคือการทำหัตถ์ และการทำปลา (ปลาเค็ม, ปลาหย่าง) 1. เหตุผลของการเข้าสู่อาชีพของประชาชนพบว่า 1) ได้รับคำแนะนำจากญาติ เพื่อน คนรู้จัก 2) ได้รับคำแนะนำจากคนในครอบครัว 3) การว่างงานจากการประกอบอาชีพหลัก 2. ทักษะการฝึกฝนอาชีพของประชาชนในชุมชน พบว่า จะเป็นรูปแบบการเรียนรู้ ระหว่างผู้ประกอบอาชีพเดียวกันและได้รับประสบการณ์จากครอบครัว ญาติ และเพื่อนบ้าน รวมไปถึงได้รับการอบรมจากหน่วยงานราชการที่จัดอบรมให้ 3. วิธีการขายผลผลิตออกสู่ตลาด วิธีการขายผลผลิตของการประกอบอาชีพเสริมออกสู่ตลาด มี 3 ช่องทาง คือ 1) เปิดร้านขายเอง 2) นำไปส่งนอกพื้นที่ 3) ส่งผ่านยี่ปั้ว 4. ลักษณะการรวมกลุ่มของประชาชน พบว่า จะเป็นการรวมกลุ่มในชุมชนเกิดจากการคุ้นเคยกันและมีการทำกิจกรรมร่วมกันในชุมชน มีการรวมกลุ่มกันแบบไม่เป็นทางการในชุมชน 5. แนวคิดในการรวมกลุ่มให้ประสบความสำเร็จ พบว่า การรวมกลุ่มให้ประสบความสำเร็จ ต้องเกิดจากความต้องการของประชาชนที่ต้องการจะรวมกลุ่ม และมีแนวคิดให้ประสบความสำเร็จอยู่ 4 แนวทาง 1) การสนับสนุนจากส่วนภาครัฐ 2) การสนับสนุนเรื่องเงินทุน 3) การจัดหาตลาดเพื่อขายสินค้า 4) การสร้างเครือข่ายชุมชน ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพเสริม พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นคือในชุมชนยังไม่มีกรรวมกลุ่มแบบเป็นทางการสามารถแบ่งได้ดังนี้ 1. ความไม่พร้อมทางด้านเงินทุน 2. ปัญหาด้านทรัพยากรปลาตามธรรมชาติ

ไม่เพียงพอกับความต้องการ 3. ปัญหาด้านแหล่งขายในชุมชน 4. ปัญหาด้านการขนส่ง แนวทาง
พัฒนาการรวมกลุ่มในการประกอบอาชีพเสริม พบว่า จุดมุ่งหมายของการรวมกลุ่ม คือ
การเพิ่มรายได้ของประชาชน โดยส่วนภาครัฐต้องมีการส่งเสริม สนับสนุนในเรื่องการประกอบ
อาชีพ ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องของการรวมกลุ่ม

54930386: MAJOR: GENERAL ADMINISTRATION; M.P.A. (GENERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: PROCESS/ PART TIME JOB/ DEVELOPMENT

KANOKON WETAKARN: A STUDY OF PROCESS TO JOIN IN PART TIME JOB GROUP OF PEOPLE IN LARD CHADOW SUB-DISTRICT MUNICIPALITY, PHAK HAI DISTRICT, PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE. ADVISOR: AUSANAKORN TAVAROM, M.ED. 114 P. 2013.

The study entitled 'A study of process to join in part time job group of people in Lard Chadow Sub-district Municipality, Phak Hai District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province' attempted to study the process to join in part time job group, to study problems and obstacles of part time job group including criteria to develop the group. The data were collected using in-depth interview and non-participant observation from ten members from two part time job groups and six officials and community leaders.

The findings from the study of process to join in part time job group revealed that the main occupation of people in the community were farming, fishing and selling. Their part time jobs were making wreath and preserving fish (salted fish, grilled fish). The reasons for entering careers were from 1) recommendation from relatives, friends or acquaintances, 2) suggestions from family members, 3) free from main occupations. The skills in practicing the career of people in communities showed that they earned the skills from the learning pattern of people with similar careers and from the training by state sections. There were three channels to distribute products to the market, that is, their own groceries, selling to other areas, and selling to the middle man. Community was aggregated with familiar-face people in the community and they participated in the activities together. It can be called informal aggregation. The study of the notion of successfully gathering showed that it must occur from the needs of people to aggregate. The criteria to gather successfully were four ways: 1) getting support from the government, 2) earning financial support, 3) finding channels to distribute product and, 4) creating community network. The study of problems and obstacles of part time job group indicated that as the community was informally aggregated, the problems can be listed as follows: 1 insufficient financial support, 2. insufficient fish to fulfil the needs, 3. channel to sell product in community and, 4. transportation.

The study of criteria to develop group aggregation found that the objective of the aggregation was to increase people's income. Hence, the government should support and encourage the occupation as well as it should provide the knowledge and understanding in community aggregation.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอาชีพเสริม	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับชุมชน.....	26
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการรัฐวิสาหกิจชุมชน.....	33
ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลลาดชะโด อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	64
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	72
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	72
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล	75
การวิเคราะห์และการตรวจสอบข้อมูล	76
4 ผลการวิจัย.....	78
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนเทศบาลตำบลลาดชะโด อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	78

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 2 การศึกษากระบวนการเข้าสู่กลุ่มอาชีพเสริม ของประชาชนในชุมชน เทศบาลตำบลดงชะโด อำเภอฟักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	81
ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพเสริม ของประชาชนในชุมชน เทศบาลตำบลดงชะโด อำเภอฟักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	91
ตอนที่ 4 แนวทางพัฒนาในการประกอบอาชีพเสริม ของประชาชนในชุมชน เทศบาลตำบลดงชะโด อำเภอฟักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	92
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	97
สรุปผลการวิจัย	97
อภิปรายผลการวิจัย	99
ข้อเสนอแนะ	101
บรรณานุกรม.....	103
ภาคผนวก	108
ประวัติย่อของผู้วิจัย	114

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แผนปฏิบัติการศึกษาวิจัย	76

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 นาในชุมชนเทศบาลลาดชะโด	3
2 ลำคลองลาดชะโด ของชุมชนเทศบาลตำบลลาดชะโด.....	3
3 ลักษณะการแบ่งเขตของชุมชนเทศบาลตำบลลาดชะโด	56
4 สภาพบ้านเรือนในชุมชนลาดชะโด นิยมตั้งริมน้ำและเป็นบ้านใต้ถุนสูง	59
5 ตลาดลาดชะโดขยจากน้ำขึ้นบกลักษณะตลาดเป็นเรือนแถวขนาดใหญ่ หันหน้าเข้าหากัน.....	60
6 ศาลาการเปรียญเก่าแก่ วัดลาดชะโด และ โบสถ์วัดลาดชะโด	61
7 โรงเรียนวัดลาดชะโด	61
8 ตลาดลาดชะโด หลังการฟื้นฟูเป็นตลาดน้ำเชิงอนุรักษ์	79
9 ปลาเค็ม (อาชีพเสริมการแปรรูปปลาเค็ม)	80
10 พวงหรีด (อาชีพเสริมการทำพวงหรีด)	80
11 บ้านเรือนริมคลอง เลี้ยงปลากระชังไว้หน้าบ้าน	81
12 การใช้เรือเป็นพาหนะในการเดินทางและการขนส่ง	81
13 แหล่งน้ำตามธรรมชาติ (แม่น้ำ, ลำคลอง)	82
14 บ่อปลา	83
15 การขายผลผลิตออกสู่ตลาด โดยการส่งผ่านพ่อค้าคนกลาง	87
16 การขายผลผลิตออกสู่ตลาด โดยการนำไปส่งนอกพื้นที่.....	87
17 การขายผลผลิตออกสู่ตลาด โดยการเปิดขายหน้าร้าน	88
18 ถนนปูนทางเข้าชุมชน	92